

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-13C/110/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522207706
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dosedla
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7522207706.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Evou Dosedla, v právnom spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. X, XXX XX F. C. G., zast.: Advokátska kancelária Babjak s.r.o., so sídlom Zvonárska 8, 040 01 Košice, IČO: 54 542 286, proti žalovanej: Slovenská republika za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.655 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.655 eur od 1.04.2021 do zaplatenia a nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 12.09.2022 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu škodu 9.655 eur, a to 1.655 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.655 eur od 1.04.2021 do zaplatenia titulom náhrady trov obhajoby v trestnom konaní a 8.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že voči žalovanému si uplatňuje náhradu škody spôsobenej mu pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru Košice – okolie, odbor kriminálnej polície, 2. oddelenie vyšetrovania, z 5. mája 2016 pod ČVS: ORP – 65/2 – VYS – KS – 2016 o vznesení obvinenia [ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“], ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom právne kvalifikovaný ako a trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe v ňom uvedenom. Napriek tomu, že poškodený podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť zo dňa 6. júna 2016, táto bola následne dozorujúcim prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice – okolie Uznesením č. 1 P v 135/16/8806 – 8 z 28. júna 2016 ako nedôvodná zamietnutá. Po následnom ukončení vyšetrovania postupoval prokurátor podaním obžaloby z 23. augusta 2016. Po podaní obžaloby bola trestná vec proti poškodenému vedená pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 3 T 104/2016. V konaní pred Okresným súdom bolo vykonaných spolu 9 pojednávaní a rozsiahlejšie dokazovanie predovšetkým výsluchom svedkov, pričom Rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 3 T 104/2016 z 1. októbra 2018 bol poškodený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, ktoré sa poškodenému kládli za vinu. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu vyplýva najmä: Čo sa týka prvého skutku (H. B.),

nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že poškodenému bol zverený H. B. (teda ani len základný predpoklad toho, aby mohol byť niekto zodpovedný za spáchanie trestného činu sprenevery), že obžalovaný H. B. vyniesol z budovy I. ako ani to, že televízny prijímač, ktorý u poškodeného videl doma svedok H. je skutočne inkriminovaným televíznym prijímačom. Čo sa týka druhého skutku, neboli odstránené rozpory medzi tvrdeniami poškodeného a svedkov J. a F., a rovnako obžaloba vychádzala z takmer nereálnych časových súvislostí. Napriek uvedenému, Okresná prokuratúra podala proti rozsudku Okresného súdu odvolanie, ktoré následne odôvodnila podaním č. 1 Pv 135/16/8806 – 34 z 23. januára 2019, na základe ktorého navrhovala, aby Krajský súd rozsudok Okresného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Následne Krajský súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. septembra 2019 za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Košice uznesením sp. zn. 4 To 24/2019 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie Okresnej prokuratúry zamietol. V odôvodnení sa Krajský súd stotožnil s rozsudkom Okresného súdu a poukázal na to, že odvolacie námietky prokurátora sú len opakovaním už skôr prednesenej argumentácie a smerovali v podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré prokurátor navrhoval vyhodnotiť inak, ako to učinil Okresný súd. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2019 a týmto dňom bolo aj právoplatne ukončené trestné stíhanie poškodeného. Žalobca následne v súlade s § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. zaslal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku z 30. septembra 2020, v rámci ktorej žiadal o uhradenie náhrady škody vrátane nemajetkovej ujmy spolu vo výške 9.655,- Eur. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podaním z 18. decembra 2020 skonštatovala, že žiadosť žalobcu nie je dôvodná ani sčasti, nakoľko nezistila splnenie zákonných podmienok pre uspokojenie nároku uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov. Vzhľadom k uvedenému, teda k tomu, že žalobca bol právoplatne oslobodený spod obžaloby a k tomu, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky odmietla žiadosť žalobcu o náhradu škody, je žalobca nútený domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom tejto žaloby. V prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom je potrebné vychádzať z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V tomto smere má totiž zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie obžalovaného spod obžaloby rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť. Nutné je v tomto smere poukázať na to, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je prísne objektívna zodpovednosť. Žalobca si touto žalobou uplatňuje nárok na náhradu škody v celkovej výške 9.655,- Eur, pozostávajúci z nároku na náhradu odmeny advokáta v konaní pred Okresným súdom a Krajským súdom vo výške 1.655,- Eur a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,- Eur, teda škody, ktorá mu vznikla začatím a vedením trestného stíhania voči jeho osobe. Za orgány, ktoré žalobcovi škodu spôsobili poškodený označuje nasledovné orgány: - I. K. B. J. L. – I., H. M. XX, XXX XX L.; - Okresná prokuratúra Košice – okolie, E. X, XXX XX L.; - Krajská prokuratúra Košice, F. X, XXX XX L.. Čo sa týka nároku na náhradu odmeny advokáta, táto bola žalobcom vynaložená v dôsledku obhajoby advokátom N. F. G. na základe plnomocenstva z 28. februára 2017 vo vyššie uvedených konaniach, teda v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 3 T 104/2016 a pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 4 To 24/2019. Výška týchto nákladov dosiahla súhrnne sumu 1.655,- Eur a táto suma bola postupne uhradená žalobcom na účet obhajcu. K tomu žalobca predkladá súhrnné vyčíslenie uhradených trov – odmeny advokáta ako aj ďalšie súvisiace podklady a rovnako aj potvrdenia o jednotlivých úhradách. Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi trestným stíhaním, túto žalobca vyčísľuje na sumu 8.000,- Eur. Na odôvodnenie tohto svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca uvádza nasledovné: Žalobca bol v procesnej pozícii obvineného a neskôr aj obžalovaného v časovom období od 5. mája 2016 do 11. septembra 2019, teda spolu počas obdobia viac ako 40 mesiacov. Žalobca bol a je pritom občan, ktorý vždy viedol riadny život (s výnimkou drobných priestupkov) a nikdy sa nedopustil ani nebol uznaný vinným za žiadnu trestnú činnosť akéhokoľvek charakteru (je pritom potrebné zohľadniť aj vyšší vek žalobcu). Žalobca už od počiatku znášal vzniknutú situáciu veľmi ťaživo a o to viac bral vznesené obvinenie ako osobnú krivdu a predovšetkým pomstu zo strany niektorých osôb – niektorých svedkov. Nutné je v tomto smere poukázať, že žalobca už dlhé roky býva v F. C. G., pričom skutky, ktoré sa žalobcovi kládli za vinu sa týkali jeho pôsobenia ako predsedu Okresného stavebného bytového družstva – Správa bytov, IČO: 47 248 611, K. XX, XXX XX F. C. G. [ďalej len „OSBD“]. Žalobca zastával funkciu predsedu v OSBD v období od septembra 2012 do októbra 2015. Vzhľadom k tomu, že F. C. G. je malé mestečko, žalobca v tomto čase požíval medzi jeho obyvateľmi všeobecnú vážnosť a úctu. Po tom, čo bol žalobca za nejasných okolností odvolaný z funkcie predsedu OSBD (čo však nie je predmetom tohto konania), začalo nové predsedníctvo OSBD podnikáť útoky voči žalobcovi vo forme viacerých trestných oznámení. Vzhľadom k tomu, že záležitosti týkajúce sa OSBD boli v rámci F. C. G. O. témou, už po podaní trestného oznámenia,

ešte pred začatím trestného stíhania o všetkých týchto okolnostiach podrobne informovala verejnosť aj miestna tlač – Echo regionálny mesačník, a to konkrétne už vo februári 2016. V tomto vydaní bol uverejnený článok s názvom „V F. VŽDY MUSÍ ISKRIŤ“ DARMO, TOTO JE TAKÉ MESTO... Bojová línia sa presunula na pôdu OSBD – Správa bytov“. V tomto článku sa o. i. autor venuje aj okolnostiam týkajúcim sa druhého skutku, ktorý sa neskôr kládol žalobcovi za vinu. Hoci článok sa pohybuje v rovine prípustnej novinárskej polemiky, pomerne podrobne už v tomto čase informoval o povahe skutku, ktorý bol krátko na to kladený žalobcovi za vinu. Žalobca týmto článkom preukazuje predovšetkým to, že týmto a obdobnými informačnými kanálmi vedela o trestnom stíhaní žalobcu širšia verejnosť. Žalobca ďalej uviedol, že za najdôležitejšiu okolnosť, ktorou odôvodňuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy možno podľa názoru žalobcu považovať vplyv vedeného trestného stíhania na zdravie žalobcu, konkrétne na jeho psychické zdravie. V dôsledku vedeného trestného stíhania a súvisiacich okolností bol žalobca nútený vyhľadať pomoc odborníka – psychiatra. Žalobca v žalobe uviedol, že lekárskeho správ v období krátko po vznesení obvinenia pritom vyplýva, že žalobca bol v dôsledku týchto okolností v podstate „na dne“, pričom tento stav je prepojený predovšetkým s vedeným trestným stíhaním. Ďalej písomne uviedol, že z lekárskej správy z XX. XXXX XXXX má vyplývať, že poškodený trpel diagnózou F 43.2 Adaptačné poruchy: „Ide o stavy subjektívneho utrpenia a emočnej poruchy, ktoré bránia v sociálnom účinkovaní a výkonnosti. Vznikajú v čase adaptácie na závažné zmeny v živote alebo na stresovú situáciu. Stresor poškodil pacientove sociálne spojenia, širší systém sociálnych istôt a hodnôt, alebo znamenal vážny vývojový medzník alebo krízu. Individuálna náklonnosť alebo zraniteľnosť síce hrá dôležitú úlohu pri riziku vzniku a stvárnení prejavov adaptačných porúch, jednako sa predpokladá, že porucha by nevznikla bez stresora. Prejavy sú rozličné, vrátane skľúčenej nálady, úzkosti, strápenosti (alebo zmesi týchto príznakov), pocitu neschopnosti zvládnuť situáciu, plánovať do budúcnosti, alebo pokračovať v súčasných pomeroch; býva aj určité zhoršenie vo vykonávaní bežných denných úloh. Prevládajúcim príznakom môže byť krátka alebo dlhšia depresívna reakcia alebo porucha iných emócií a správania.“ Z lekárskej správy z XX. XXXX XXXX vyplýva, že žalobcovi bola doplnená aj diagnóza F 41.8 Iná úzkostná porucha, bližšie určená. Žalobca poukázal na to, že s vyššie uvedenými diagnózami a psychickými problémami spôsobenými žalobcovi z veľkej miery práve prebiehajúcim trestným stíhaním bolo o. i. spojené aj užívanie liekov (lieky na spanie, lieky proti úzkosti), ktoré mali aj viaceré nežiaduce účinky, čo taktiež nepriaznivým spôsobom ovplyvňovalo bežný spôsob života žalobcu. Ďalej uviedol, že vzhľadom k uvedenému asi len samotný žalobca by mohol presne vyjadriť, aké skľučujúce, úzkostné a depresívne stavy bol nútený zažívať v dôsledku vedeného trestného stíhania. Po zohľadnení aj vyššieho veku žalobcu (tento mal v čase vznesenia obvinenia takmer XX K.), možno dospieť k záveru, že v dôsledku trestného stíhania bola výrazným spôsobom znížená kvalita života žalobcu, a to po dlhšiu dobu. Spolu so žalobcom museli dlhú dobu znášať jeho zvlášť ťaživú a neistú situáciu aj jeho najbližší príbuzní, predovšetkým manželka F. B. a synovia A. B. a F. B.. Nielen žalobca, ale aj títo jeho najbližší príbuzní museli znášať podozrievavé a nepríjemné pohľady množstva spoluobčanov z F. C. G.. Nehovoriac už o tom, že žalobcovi trvalo dlhú dobu a mal značné ťažkosti sa v tomto období znova zamestnať.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 9.12.2022 navrhoval žalobu zamietnuť. Uviedol, že žalobca v žiadosti nepreukázal kumulatívnu existenciu zákonných predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody, t. j. preukázanie nezákonných rozhodnutí, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi právnymi titulmi a deklarovanou škodou. Neuviedol žiadne konkrétne skutkové a právne okolnosti, ktoré by nasvedčovali skutočnosti, že uznesenie o vznesení obvinenia a podaná obžaloba boli vydané v rozpore so zákonom. Jediným dôvodom prečo považuje tieto rozhodnutia za nezákonné je skutočnosť, že v konečnom dôsledku bol oslobodený spod obžaloby. Skutočnosť, že trestná vec bola skončená oslobodením spod obžaloby neznamena, že uznesenie o vznesení obvinenia alebo obžaloba sú nezákonné a tým sa stali právnym titulom pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody. Za nezákonné možno považovať iba také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré v čase jeho vydania nemalo zákonný podklad. V danom prípade nesplnenie predpokladov uvedených v ustanovení § 206 Trestného poriadku. A nie také rozhodnutie, ktoré v čase vydania spĺňalo všetky zákonné kritériá a teda bolo rozhodnutím zákonným, iba neskôr na základe vykonaného dokazovania pred súdom bol ustálený iný právny názor. Uznesenie o vznesení obvinenia nemožno v danom prípade automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa z rôznych dôvodov nepotvrdila. V konaniach o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. dospela rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky k záveru, že v prípade zastavenia trestného stíhania/oslobodenia spod obžaloby je spôsobilým titulom podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. uznesenie o vznesení obvinenia (za predpokladu, že ide o právoplatné nezákonné t. j. contra legem rozhodnutie, ktoré zrušil príslušný orgán pre nezákonnosť a poškodený využil možnosť podať proti tomuto rozhodnutiu

riadny opravný prostriedok). Zároveň však nie je možné automaticky každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok, pokladať za nezákonné rozhodnutie. To, či v okamihu vznesenia obvinenia boli splnené podmienky na vznesenie obvinenia, nie je možné posudzovať len s ohľadom na výsledok konania. Uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi nie je nezákonným rozhodnutím, ak bolo vydané v súlade s Trestným poriadkom. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní aplikujú ustanovenia Trestného poriadku a postupujú počas trestného stíhania v súlade so zákonom, nejde o neoprávnený zásah do práv obvineného. Pri objasňovaní trestných činov prevláda nad individuálnymi záujmami fyzickej osoby vyšší záujem na tom, aby bol trestný čin riadne zistený a jeho páchatel' (pôvodca) podľa zákona spravodlivo potrestaný. V žiadnom prípade nie je možné simplifikovať proces posúdenia predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. prezumovaním záveru, že skutočnosť, že proti jedincovi bolo vedené trestné stíhanie, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, automaticky znamená odôvodnenosť jeho nároku na náhradu škody. Uvedená konštrukcia nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.. Meritórne rozhodnutie trestného súdu v prospech obvineného bez ďalšieho ešte neznamená nezákonnosť vedeného trestného stíhania a nie je dôkazom toho, že trestné konanie nemalo byť vôbec začaté (porov. nález Ústavného súdu SR, č. k. II. ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013). Zatiaľ čo pre vznesenie obvinenia stačí len dôvodné podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a kto je jeho páchatel'om, istota bez všetkých pochybností je podmienkou až pre vynesenie rozsudku. V konkrétnom konaní o náhradu škody by muselo byť preukázané, že pre rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní v dobe, kedy boli vydané, neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Za nezákonné možno považovať iba také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré už v čase jeho vydania nemalo zákonný podklad. V danom prípade nesplnenie predpokladov uvedených v ustanovení § 206 Trestného poriadku. A nie také rozhodnutie, ktoré v čase vydania spĺňalo všetky zákonné kritériá, a teda bolo rozhodnutím zákonným, iba neskôr na základe vykonania dokazovania pred súdom bol ustálený iný právny záver. Pred vznesením obvinenia bol zo zabezpečených listinných dôkazov a výpovedí svedkov dostatočne odôvodnený záver o podozrení zo spáchania uvedeného trestného činu konkrétnou osobou. Hlavne s poukazom na výpoveď poškodeného E. H., svedkov F. M., D. F. a N. J., ktorí usvedčovali žalobcu. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností je nesporné, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z toho dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Nie sú preto naplnené základné hmotnoprávne predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pretože v tejto veci nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, a teda nemohla vzniknúť ani škoda, ktorá by bola spôsobená orgánmi verejnej moci.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe ďalej poukázal na to, že, ako je zrejmé z právoplatného oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 01.10.2018 sp. zn. 3T 104/2016 (strana 10, odsek 1), súd rozhodol za použitia zásady „in dubio pro reo“. Uvedený rozsudok potvrdil Krajský súd v Košiciach uznesením z 11.09.2019 sp. zn. 4To/24/2019. Žalobca bol oslobodený na základe uplatnenia zásady "in dubio pro reo". Pričom súdy oboch stupňov konštatovali, že nie je možné vyvodiť bez pochybností bezpečný záver, že skutok uvedený v obžalobe sa stal a je trestným činom, preto v zmysle uvedenej zásady rozhodli v pochybnostiach v prospech obžalovaného. V predmetných súdnych rozhodnutiach nie je nikde konštatovaná nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ani konania, ktoré mu predchádzalo. Zákonné predpoklady pre vznesenie obvinenia a podanie obžaloby nie sú stanovené na uplatnenie zásady "in dubio pro reo", t. j. prokurátor s ohľadom na uplatnenie tejto zásady nemôže zastaviť trestné stíhanie, ale naopak je povinný podať obžalobu a o prípadnom použití tejto zásady môže výhradne rozhodnúť len súd, čo sa v predmetnej veci aj stalo. Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov v § 206 ods. 1 výslovne stanovuje, že ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministromi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Vznesenie obvinenia za trestný čin pritom nie je totožné s presvedčením o vine obvinenej osoby, ale je len vyjadrením vyššieho stupňa pravdepodobnosti, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, je trestným činom a spáchala ho konkrétna osoba, pričom je zároveň nevyhnutným predpokladom vykonávania niektorých ďalších úkonov trestného konania. Zároveň je

potrebné zdôrazniť, že pokiaľ sú splnené podmienky, ktoré Trestný poriadok predpokladá, musí byť takéto rozhodnutie orgánmi činnými v trestnom konaní vydané. S výnimkou inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia sa nepripúšťa možnosť úvahy orgánu činného v trestnom konaní o tom, či uznesenie o vznesení obvinenia vydá alebo nie. Zákonnosť tohto rozhodnutia, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal je síce možné na podklade opravného prostriedku preskúmať, avšak dôvodom na zrušenie takého uznesenia nie je skutočnosť, že vina obvineného nie je bez pochyb preukázaná, ale len pravdepodobná. Obdobne v zmysle § 215 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. V prípade, že existuje pochybnosť o tom, či skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie spáchal obvinený, resp. ak posúdenie tejto otázky závisí od hodnotenia rozporných dôkazov, ktoré pripúšťajú aj možnosť, že obvinený je páchatelom trestného činu, je prokurátor povinný podať obžalobu. K odstráneniu rozporov, vyplývajúcich z navzájom si odporujúcich dôkazov môže dôjsť až po prejednaní veci a hodnotení dôkazov na hlavnom pojednávaní. Legálnosť rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní preto nemožno posudzovať na základe konečného výsledku trestného konania, ale len na základe toho, či boli splnené zákonné podmienky, stanovené pre jeho vydanie. Z tohto dôvodu nemožno rozhodnutie o vznesení obvinenia vyhodnotiť ako nezákonné výlučne na základe výsledku trestného konania, hoci celé dovtedajšie konanie prebiehalo zákonným spôsobom, všetky subjekty trestného konania postupovali v zmysle Trestného poriadku a všetky vydané rozhodnutia boli v tom - ktorom konkrétnom štádiu trestného konania zákonné a odôvodnené. V rámci vykonaného trestného konania vedeného proti žalobcovi nebolo žiadne z rozhodnutí na to určeným procesným postupom zrušené. Zároveň v predmetnom trestnom konaní napriek tomu, že bolo ukončené oslobodením spod obžaloby nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadreného v Trestnom poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní. V § 2 Trestného poriadku sú stanovené základné zásady trestného konania. V zmysle týchto zásad pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že na základe zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou. Uznesenie o vznesení obvinenia voči A. B. nie je nezákonným rozhodnutím, lebo bolo vydané v súlade s Trestným poriadkom. Pred vznesením obvinenia bol zo zabezpečených výpovedí svedkov dostatočne odôvodnený záver o podozrení zo spáchania uvedeného trestného činu konkrétnou osobou. Rozhodnutia, ktoré boli vydané v rámci prípravného konania, boli vydané po splnených všetkých zákonných predpokladoch. Orgán polície a prokuratúry nevydal rozhodnutie, ktoré by malo zakladať nárok na náhradu škody. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní aplikujú ustanovenia Trestného poriadku a postupujú počas trestného stíhania v súlade so zákonom, nejde o neoprávnený zásah do práv obvineného. Pri objasňovaní trestných činov prevláda nad individuálnymi záujmami fyzickej osoby vyšší záujem na tom, aby bol trestný čin riadne zistený a jeho páchatel (pôvodca) podľa zákona spravodlivo potrestaný. V žiadnom prípade nie je možné simplifikovať proces posúdenia predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. prezumovaním záveru, že skutočnosť, že proti jedincovi bolo vedené trestné stíhanie, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, automaticky znamená odôvodnenosť jeho nároku na náhradu škody. Uvedená konštrukcia nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.. Za nezákonné možno považovať iba také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré už v čase jeho vydania nemalo zákonný podklad. V danom prípade nesplnenie predpokladov uvedených v ustanovení § 206 Trestného poriadku. A nie také rozhodnutie, ktoré v čase vydania spĺňalo všetky zákonné kritériá, a teda bolo rozhodnutím zákonným, iba neskôr na základe vykonania dokazovania pred súdom bol ustálený iný právny záver. Pred vznesením obvinenia bol zo zabezpečených výpovedí svedkov dostatočne odôvodnený záver o podozrení zo spáchania uvedeného trestného činu konkrétnou osobou.

5. Žalovaný uviedol, že v prípade, ak sa súd nestotožní s vyššie uvedenou argumentáciou žalovanej a pre prípad vyhovie žalobcovmu návrhu na náhradu škody, vo vzťahu k trovám obhajoby v trestnom konaní žalovaná ponecháva na súd, aby účelnosť a správnosť uplatnených trov obhajoby v trestnom konaní náležite posúdil prostredníctvom pripojenia súvisiacich trestných spisov, nakoľko vzhľadom na krátkosť súdom poskytnutého času na vyjadrenie k žalobe, nie je reálne bez príslušných spisových materiálov týkajúcich sa predmetného trestného konania preskúmať vierohodnosť a účelnosť vyúčtovaných trov konania ktoré žalobca predložil ako dôkaz k podanej žalobe, resp. overiť či jednotlivé úkony právnej služby zodpovedajú rozsahu tarifnej odmeny podľa ustanovení osobitného predpisu. Na tomto mieste však žalovaný poukázal na spornosť účelnosti vynaložených spojených s vyhotovením znaleckého posudku, pri ktorom nie je zrejماً účelnosť jeho vypracovania ako aj súvis s uvedeným trestným konaním. Opodstatnenosť, účelnosť a dôvodnosť jednotlivých uplatnených úkonov právnej služby v predmetnom trestnom konaní nie je možné podľa názoru žalovanej posúdiť len na

základe výpočtu a jednostranného tvrdenia žalobcu, bez ich verifikovania prostredníctvom pripojených vyšetrovacích a súdnych spisov.

6. K uplatňovanej náhrade nemajetkovej ujmy v sume 8.000 eur žalovaný namietal, že nemajetkovú ujmu - jej vznik a výšku, nestačí iba tvrdiť, ale tieto musia byť aj preukázané. Náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme (napr. ESLP - Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo) a pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. ESLP - Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Žaloba napriek svojmu rozsahu nepreukazuje, že by k vzniku nemajetkovej ujmy vôbec došlo a už vôbec nie v požadovanej výške. Žalovaný upozornil aj na ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. a na § 12 ods. 2, 3 veta prvá zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z.z.“). Žalovaný zastáva názor, že nie je možné pri zohľadnení citovaných zákonných ustanovení porovnávať trestné stíhanie žalobcu so spôsobením smrti. Vzhľadom k tomu (pokial' by súd nezohľadnil skutočnosti uvedené žalovanou v bodoch I. a II. tohto vyjadrenia) v prípade odškodnenia žalobcu mal postupovať v zmysle § 12 ods. 3 veta prvá zákona č. 274/2017 Z.z., z ktorého vyplýva, že žalobcovi by mohla byť priznaná nemajetková ujma najviac vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané v roku 2016, v ktorom suma mesačnej minimálnej mzdy bola vo výške 405 eur. Najvyššia možná priznaná výška nemajetkovej ujmy nesmie byť vyššia ako desaťnásobok sumy 405 eur, čo predstavuje sumu 4.050 eur. Zákonodarcu poukazuje na potrebu proporcionality, nakoľko vzhľadom na vyvažovanie hodnôt, kde je hodnota ľudského života a zdravia tou najvyššou, je neprimerané poskytovať náhradu nemajetkovej ujmy vo výrazne vyššej sume, ako je najvyššia prípustná výška odškodnenia priznávaná obetiam násilnej kriminality. Predmetné ustanovenie zavádza vzájomnú závislosť medzi odškodnením osôb poškodených násilnými trestnými činmi priznávaným podľa osobitného predpisu na jednej strane a výškou nemajetkovej ujmy priznanej na základe zodpovednosti štátu za výkon verejnej moci na strane druhej. Výška nemajetkovej ujmy nemôže presiahnuť výšku odškodnenia obete násilného trestného činu. Nakoľko v prípadoch obetí násilných trestných činov môže dôjsť aj k závažnému zásahu do zdravia či dokonca života, je možné považovať za primerané, aby odškodnenie za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nebolo vyššie ako odškodňovanie za trvalé následky na zdraví či dokonca za život. V opačnom prípade by vznikal rozpor s poukazovaním na ľudský život ako najvyššiu hodnotu, od ktorej sa odvodzujú ostatné hodnoty. Aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) by priznaná finančná náhrada nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám – napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť (ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami - Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko). Podobne sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, keď konštatoval, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach (rozsudok NS SR, sp. zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006). Zavedenie princípu primeranosti k iným formám finančných kompenzácií spolu s ponechaním možnosti prihladať na osobitosti jednotlivého prípadu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala „spravodlivé zadosťučinenie. K potrebe akceptovať pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy limity stanovené judikatúrou ESLP a vnútroštátnej právnej úpravy sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 106/2012 z 27. júna 2013 uviedol: „V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo) a má zohľadňovať tak výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo), ako aj výšku náhrad, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo obetiam násilných činov, pričom by bez existencie závažných a dostatočných dôvodov nemala prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).“

7. Zároveň je podľa žalovaného nevyhnutné zdôrazniť skutočnosť, že nemajetková ujma v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza len vtedy, ak vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom na určenie jej výšky je súčasne potrebné zohľadniť kritéria uvedené v ods. 3 daného zákona, a to osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré

vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. V tejto súvislosti žalovaný dal do pozornosti i ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu a najvyššieho súdu v obdobných veciach.

8. Pri náhrade nemajetkovej ujmy súčasne žalovaný namietal, že žalobcovi príslušenstvo úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 01.04.2021 do zaplataenia nepatrí. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch totižto vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (napr. NS SR - 7Cdo 100/2017 zo 17.10.2018). Vo vzťahu k nemajetkovej ujme konštatoval, že zostáva spornou vôbec otázka vzniku tejto ujmy, pretože táto je založená len na subjektívnom tvrdení žalobcu nedoloženom dôkazmi. Priamy príčinný vzťah medzi trestným stíhaním žalobcu a zhoršením jeho zdravotného stavu pokladám rovnako za hypotetický a nepreukázaný. Je totiž mnoho iných faktorov, ktoré samé o sebe alebo v spojitosti mohli viesť k zhoršeniu zdravotného stavu klienta, čo je otázkou zložitého dokazovania. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žalobcovi nepriznať náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Pre prípad, že miestne príslušný súd žalobe po vykonaní dokazovania v niektorej časti vyhovie, s poukazom na ust. § 232 ods. 3 druhej vety CSP žalovaný 10 navrhol, aby súd určil na plnenie 30-dňovú lehotu. Vo všeobecnej 3-dňovej lehote od právoplatnosti rozsudku totiž žalovaný nevie zabezpečiť plnenie z dôvodu schvaľovacieho procesu úhrady a z dôvodu administratívno- časovej náročnosti tohto procesu.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 2.03.2023 (replika) zotrval na podanej žalobe a svojej argumentácii vo vzťahu k uplatnenému nároku titulom náhrady škody. Vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobca poukázal na ust. § 12 ods. 1 a § 13 zákona č. 274/2017 Z. z.. Ďalej uviedol, že v zmysle položky č. 255 prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií (overené príslušným psychiatrickým pracoviskom) je bodové ohodnotenie v rozsahu 260 – 1300 bodov. Minimálna mzda za obdobie roka 2019 činila 520,- Eur. Hodnota bodu pre určenie sumy bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v roku 2019 činila 20,26 Eur. Poukázal na to, že pre účely určenia náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať zo súm platných pre obdobie roka 2019, kedy bolo trestné stíhanie právoplatne ukončené a nie zo súm platných pre obdobie roka 2016, teda obdobia v ktorom bolo žalobcovi vznesené obvinenie, a to z toho dôvodu, že psychické utrpenie a tieseň u žalobcu pretrvávali počas celej doby trvania trestného stíhania a rozhodujúcim momentom, kedy vzniknutá situácia žalobcu už psychicky a spoločensky nezaťažovala bol práve až moment právoplatného skončenia trestného stíhania. Aj vzhľadom k tomu, že trestné stíhanie nezriedka trvajú veľmi dlhé časové obdobie, bolo by absolútne nelogické v tomto smere vychádzať zo súm relevantných v čase vznesenia obvinenia. Žalobca má za to, že ním navrhovaná a uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná okolnostiam a spadá do rámca limitov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. ako aj zákona č. 274/2017 Z. z. Dôležité je, že § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. neuvádza bližšie kritériá, ale uvádza len to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nesmie presiahnuť výšku poskytovanú podľa zákona č. 274/2017 Z. z., avšak vzhľadom k tomu, že zákon č. 274/2017 Z. z. pracuje s úplne iným predmetom náhrady, za relevantné možno považovať výlučne obmedzenie celkovej maximálnej výšky náhrady. Maximálna výška náhrady pri použití minimálnej mzdy platnej v roku 2019 podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. pritom predstavuje sumu 26.000,- Eur, teda viac ako trojnásobok žalobcom požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Vzhľadom k tomu, že poškodený v podanej žalobe poukazuje na psychické utrpenie a tieseň, ktorá mu bola spôsobená nezákonným trestným stíhaním počas dlhšieho časového obdobia, možno pritom primerane aplikovať aj § 12 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z. z., kde podľa bodového ohodnotenia podľa položky č. 255 sa pri aplikácii hodnoty bodu v roku 2019 pohybuje výška odškodnenia v rozsahu 5.267,60 eur až 26.338 eur, teda aj z tohto pohľadu predstavuje žalobcom požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy primeranú sumu. Žalobca uviedol, že má za to, že ním uplatňovaný nárok doložil relevantnými dôkazmi a zároveň navrhoval na preukázanie týchto skutočností aj výsluch svoj a svedkov, a teda považuje svoj návrh za plne dôvodný. Napokon uviedol, že žalovaná zjavne nevenovala pozornosť žalobcovej žalobe, nakoľko z tejto je zrejmé, že žalobca požaduje priznanie úrokov z omeškania výlučne vo vzťahu k vynaloženým nákladom na obhajcu a nie pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca vzhľadom na skutočnosti uvedené v žalobe ako aj na vyššie uvedené argumentáciu naďalej zotrval na podanej žalobe v plnom rozsahu.

10. Súd vytyčil pojednávanie na deň 15.12.2023, ktoré vykonal v zmysle § 180 CSP v prítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a povereného zástupcu žalovaného.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a to so žalobou žalobcu doručenou súdu dňa 12.09.2022, predloženou žiadosťou žalobcu zo dňa 30.09.2020 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 27 súdneho spisu), vyjadrením žalovaného zo dňa 18.12.2020, uznesením OR PZ Košice – okolie ČVS: ORP – 65/2 – VYS – KS – 2016 z 5. mája 2016 (č.l. 9), sťažnosťou proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 6. júna 2016 (č.l. 11), uznesením Okresnej prokuratúry Košice – okolie č. 1 Pv 135/16/8806 – 8 z 28. júna 2016 (č.l. 13), obžalobou Okresnej prokuratúry Košice – okolie č. 1 Pv 135/16/8806 – 14 z 23. augusta 2016 (č.l. 14), rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 3 T 104/2016 z 1. októbra 2018 (č.l. 17), odôvodnením odvolania Okresnej prokuratúry Košice okolie č. 1 Pv 135/16/8806 – 34 z 23. januára 2019 (č.l. 25), uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 To 24/2019 z 11. septembra 2019 (č.l. 22), vyčíslením trov právneho zastúpenia; Potvrdenie o poradách s obhajcom; Zápisnice z hlavných pojednávaní a verejného zasadnutia; Písomné podania – vyjadrenie v súdnom konaní a vyjadrenie k odvolaniu prokurátora (č.l. 34 - 44), potvrdeniami o úhradách (č.l. 45), lekárskymi správami z 20. a 27. júna 2016 (č.l. 50), výňatkom z periodika Echo regionálny mesačník – február 2016 (č.l. 82) a zistil tento skutkový stav:

12. Z uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru Košice – okolie, odbor kriminálnej polície, 2. oddelenie vyšetrovania, z 5. mája 2016 pod ČVS: ORP – 65/2 – VYS – KS – 2016 o vznesení obvinenia mal súd preukázané, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom právne kvalifikovaný ako a trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že: „V F. C. G., Okres Košice – okolie, potom ako bol dňa 9.10.2015 odvolaný z funkcie predsedu predstavenstva a zároveň predsedu Okresného bytového družstva – Správa bytov so sídlom na K. P. XX aj napriek písomnej výzve na vrátenie technického zariadenia – H. B. zo dňa 16.10.2015, ktorú prevzal dňa 20.10.2015, nevrátil technické zariadenie – H. B. J.. M. Q., R. J., zakúpený OSBD – Správa bytov dňa 28.3.2012 za sumu 1.087,67 Eur, ktorého súčasná hodnota je 412,- Eur a - Taktiež v zmysle uhradenej faktúry P. XXX/XXXX zo dňa 22.4.2014 fakturovanej na sumu 1.557,- Eur s DPH na výmenu a opravu ležateho rozvodu studenej vody na objekte OSBD – Správa bytov na ulici K. P. XX, F. C. G., dodávateľom D. F. S. M. M. L., B. P. XX, odberateľovi OSBD – Správa bytov, ul. K. P. XX, F. C. G., okres Košice – okolie, kde predmetnú finančnú čiastku bez DPH vo výške 1.297,50 Eur z dôvodu nerealizácie predmetnej zákazky osobne odovzdal v objekte OSBD – Správa bytov N. J., spolupracovník dodávateľa obžalovanému A. B., ktorý ju prevzal, avšak ju neodovzdal k zaúčtovaniu pre OSBD – Správa bytov, ale si ju prisvojil, čím takto svojím konaním pre OSBD – Správa bytov, ul. K. P. XX F. C. G., I. L. – I. spôsobil celkovú škodu v sume 1.709,50 Eur.“

13. Žalobca podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť zo dňa 6. júna 2016, táto bola následne dozorujúcim prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice – okolie Uznesením č. 1 Pv 135/16/8806 – 8 z 28. júna 2016 ako nedôvodná zamietnutá. Prokurátor podal proti žalobcovi obžalobu dňa 23. augusta 2016.

14. Rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 3 T 104/2016 z 1. októbra 2018 bol žalobca oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, ktoré sa poškodenému kládli za vinu. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu vyplýva najmä: Čo sa týka prvého skutku (H. B.), nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že obžalovanému bol zverený H. B., že obžalovaný H. B. vyniesol z budovy OSBD ako ani to, že H. B., ktorý u obžalovaného videl doma svedok H. je skutočne inkriminovaným H. B.. Čo sa týka druhého skutku, neboli odstránené rozpory medzi tvrdeniami obžalovaného a svedkov J. a F., a rovnako ostali neodstránené pochybnosti ohľadne časových súvislostí skutku, z ktorých vychádzala obžaloba.

15. Okresná prokuratúra podala proti rozsudku Okresného súdu odvolanie. Krajský súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. septembra 2019 uznesením sp. zn. 4 To 24/2019 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie Okresnej prokuratúry zamietol. V odôvodnení sa krajský súd stotožnil s rozsudkom okresného súdu a poukázal na to, že odvolacie námietky prokurátora sú len opakovaním už skôr prednesenej argumentácie a smerovali v podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré prokurátor navrhoval vyhodnotiť inak, ako to učinil okresný súd. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2019 a týmto dňom bolo aj právoplatne ukončené trestné stíhanie poškodeného.

16. Z vyúčtovania trov právneho zastúpenia žalobcovi advokátom N. F. G. z 29.11.2019 súd zistil, že obhajoba žalobcu vo veci prečinu sprenevery podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona spočívala vo vykonaní nasledovných úkonov právnej služby:

príprava a prevzatie zastúpenia obvineného z 28.02.2017; 67 eur
(plnomocenstvo z 28.02.2017)

účasť na hlavnom pojednávaní 13.3.2017 2x úkon 134 eur,
(zápisnica z hlavného pojednávania z 13.3.2017)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 9.5.2017 2/3 úkonu; 44,67 eur
(potvrdenie o porade z 9.5.2017)

účasť na hlavnom pojednávaní 10.5.2017 2x úkon; 134 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania z 10.5.2017)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 30.6.2017 2/3 úkonu; 44,67 eur
(potvrdenie o porade z 30.6.2017)

účasť na hlavnom pojednávaní 3.7.2017; 67 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania z 3.7.2017)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 29.9.2017 2/3 úkonu; 44,67 eur
(potvrdenie o porade z 29.9.2017)

účasť na hlavnom pojednávaní 2.10.2017 2x úkon; 134 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania z 2.10.2017)

porada v trvaní menej ako jedna hodina 10.10.2017 1/3 úkonu; 22,33 eur
(potvrdenie o porade z 10.10.2017)

vyjadrenie obžalovaného z 11.10.2017; 67 eur

(návrh na vykonanie dokazovania a vyjadrenie obvineného k návrhu prokurátora z 11.10.2017)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 2.2.2018 2/3 úkonu; 46,61 eur
(potvrdenie o porade z 2.2.2018)

účasť na hlavnom pojednávaní 5.2.2018; 69,91 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania a 5.2.2018)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 1.6.2018 2/3 úkonu; 46,61 eur
(potvrdenie o porade z 1.6.2018)

účasť na hlavnom pojednávaní 4.6.2018; 69,91 eur;
(zápisnica z hlavného pojednávania z 4.6.2018)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 3.7.2018 2/3 úkonu; 46,61 eur
(potvrdenie o porade z 3.7.2018)

účasť na hlavnom pojednávaní 4.7.2018 1 úkonu; 17,48 eur;
(zápisnica z hlavného pojednávania zo 4.7.2018)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 24.9.2018 2/3 úkonu; 46,61 eur
(potvrdenie o porade z 24.9.2018)

účasť na hlavnom pojednávaní 26.9.2018; 69,91 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania z 26.9.2018)

účasť na hlavnom pojednávaní 1.10.2018 1 úkonu; 17,48 eur
(zápisnica z hlavného pojednávania z 1.10.2018)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 11.2.2019 2/3 úkonu; 47,67 eur
(potvrdenie o porade z 11.2.2019)

vyjadrenie k odvolaniu prokurátora z 13.2.2019; 71,50 eur;

(vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora z 13.2.2019)

porada v trvaní viac ako jednej hodiny 9.9.2019 2/3 úkonu; 47,67 eur
(potvrdenie o porade z 9.9.2019)

účasť na verejnom zasadnutí 11.9.2019; 71,50 eur
(zápisnica z verejného zasadnutia z 11.9.2019)

Úkony právnej služby spolu 1.428,81 eur

Režijný paušál: 13 x 8,84 eur, 9 x 9,21 eur a 4 x 9,80 eur, spolu režijný paušál 237,01 eur

Spolu: 1.655,82 eur.

17. Z detailov pohybov na účte N. G. (č.l. 45 – 49 súdneho spisu) bolo zistené, že advokát N. F. G. prijal od žalobcu titulom úhrady vyúčtovania trov obhajoby predmetnú sumu.

18. Z predloženej žiadosti žalobcu zo dňa 30.09.2020 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 27 súdneho spisu) mal súd za preukázané, že žalobca požiadal žalovaného o predbežné

prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a o zaplatenie sumy vo výške 9.655 eur titulom náhrady škody vrátane nemajetkovej ujmy, ktorá u žalobcu vznikla z dôvodu ním tvrdeného nezákonného trestného stíhania. Dôvody, na ktoré žalobca poukazoval v žiadosti zodpovedajú dôvodom, ktoré sú uvádzané v žalobe v tomto konaní.

19. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podaním z 18. decembra 2020 (č.l. 28 súdneho spisu) skonštatovala, že žiadosť žalobcu nie je dôvodná ani sčasti, nakoľko nezistila splnenie zákonných podmienok pre uspokojenie nároku uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov.

20. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní súd zistil, že považoval vznesenie obvinenia voči jeho osobe za vykonštruované, vymyslené. Žalobcu prekvapilo, že došlo k vzneseniu obvinenia voči jeho osobe vzhľadom na to, že mal zato, že výpovede určitých svedkov boli rozporuplné. V čase od počiatku trestného stíhania začal pociťovať žalobca zdravotné ťažkosti, problémy, zhoršenie zdravotného stavu. Vzhľadom na to, že v čase pred začatím trestného stíhania zastával funkciu predsedu Bytového družstva, bol považovaný za známu osobu v F., v meste v ktorom žije. Ako náhle došlo k začatiu trestného stíhania a informácie o tejto skutočnosti sa dostali do éteru prostredníctvom regionálneho média, žalobca veľmi ťažko znášal obvinenie voči jeho osobe najmä preto, že on sám bol vnútorne presvedčený o svojej nevine a celú túto kauzu vnímal ako krivdu, čo sa prejavilo v následnom zhoršení duševného zdravia žalobcu. Žalobca uvádza, že došlo k tak rapidnému zhoršeniu jeho duševného stavu, že to malo v podstate dopad aj na jeho rodinných príslušníkov a taktiež súrodencov, pričom ťaživú situáciu nevedel zniesť a preto mu psychiatrička predpísala lieky, ktoré užíval. Stav žalobcu boli tak náročné, že bol apatický aj voči vnúčatám, nevedel sa vysporiadať s danou skutočnosťou. Ťažko znášal aj to, že ľudia z jeho blízkeho okolia, alebo ľudia z pracovného prostredia, kolegovia, vo vzťahu ku ktorým bol v ich očiach vnímaný v superlatívoch, boli schopní podať na žalobcu trestné oznámenie. Manželka žalobcu toto životné obdobie prežívala tiež veľmi náročne, rapidne schudla. Uvedené obdobie bolo náročné aj z toho dôvodu, že v priebehu trestného stíhania v roku 2017, rok po vznesení obvinenia dostal síce pracovnú ponuku avšak vzhľadom na to, že bol ešte len v pozícii obvineného nevedel, či a ako sa môže trestná vec skončiť, či bude môcť následne vykonávať takúto pracovnú pozíciu. Aj táto skutočnosť doľahla na žalobcu. Žalobca bojoval zo zdravotnými problémami. Po vzájomnom rozhovore s manželkou uzavreli, žeby bolo možno lepšie odpútať pozornosť od trestného stíhania a zamestnať sa nejakou činnosťou, teda sa zamestnať. Išlo o pracovnú ponuku z SBS služby, avšak podmienkou tejto práce boli skúšky spôsobilosti. Žalobca v danom období riešil dilemu vzhľadom na to, že pre výkon danej práce bola potrebná jeho bezúhonnosť. Trápilo ho, že ak sa neskončí trestné konanie v prospech neho, nebude už môcť vykonávať túto pracovnú činnosť. Žalobca uvádza, že to celé nasledujúce obdobie bolo veľmi ťaživé, náročné, preto musel chodiť aj do prírody, aby trochu pookrial, odpútal sa od zlých myšlienok. Žalobca si nevie vysvetliť spôsob vyšetrovania, alebo vedenia trestného stíhania, keď bol vyšetrovateľom vypočúvaný a ten mu navrhol, aby sa k skutku ktorý mu bol kladený za vinu, priznal. Žalobca k tomu zaujal taký postoj, že sa nebude priznávať k niečomu, čo nespáchal pričom mal za to, nech o jeho vine alebo nevine rozhodnú súdy. Pri výsluchu pred vyšetrovateľom ho mal vyšetrovateľ zastrášať aj v tom zmysle, že môže byť odvedený v putách. To, či postup orgánov činných v trestnom konaní bol zákonný je žalobcovi ako laikovi a osobe bez právnického vzdelania ťažko posúdiť, pričom on subjektívne pociťoval aroganciu, alebo neprístupné správanie aj vzhľadom na tie vyhrážky. Aj toto nepriaznivo vplývalo na zdravotný stav žalobcu, ktorý doposiaľ nikdy nebol trestne stíhaný a nepoznal takýto spôsob jednania. Na vznesenie obvinenia reagovalo aj širšie okolie žalobcu mimo rodinných príslušníkov, aj napriek tomu, že žalobca sa snažil dištancovať a strániť ľudí, nebolo možné úplne vyhnúť sa nejakým stretnutiam, pričom buď cítil pohľady okolia, alebo boli aj takí ktorí ho dotazovali a bolo to veľmi nepríjemné a ťažké vysvetľovať im, resp. dokazovať svoju nevinu. Subjektívne to vnímal tak, že osoby ktoré ho krivo obvinili, majú určité politické pozadie a preto asi čokoľvek by robil, bolo by to zbytočné, pretože títo ľudia by mali snahu ho z danej pozície odstrániť. Dôvodom trestného stíhania bolo podľa názoru žalobcu asi to, že určitá skupina ľudí bola zaujatá voči žalobcovi a vykonštruovala krivé obvinenie voči žalobcovi.

21. Z výsluchu svedkyne F. B. (manželky žalobcu) súd zistil, že mesiace, ktoré v danom období prežili boli veľmi stresujúce, veľmi smutné. Manžel svedkyne bol krivo obvinený, o tejto skutočnosti informovali regionálne média, pričom táto informácia bola potom distribuovaná do širšieho okolia a malo to vplyv na chod celej rodiny, nielen ich dvoch ale aj ich detí. Svedkyňa uvádza, že jej manžel bol dovtedy veľmi obľúbeným, ústretovým človekom, ktorý pomáhal, ľudia ho mali radi, uvedené sa zmenilo od momentu toho obvinenia kedy sa do seba uzatvoril. Prestal komunikovať aj s blízkymi z rodiny. Dospel to až do

takého štádia, že musel navštíviť odbornú lekárku, pričom sa musel liečiť liekmi. V tom čase svedkyňa išla do dôchodku, z toho dôvodu bola na blízku manželovi, snažila sa mu pomáhať a odpútať od zlých myšlienok. Nemali žiadne sviatky, žiadne narodeniny. Mali v tom čase malé vnúčatá a práve z dôvodu tejto trestnej kauzy mali práve s deťmi minimálny kontakt. Svedkyňa uvádza, že celé sa to pretavilo aj do takých bežných záležitostí ako sú týždenné nákupy, ktoré neboli schopní absolvovať v F. C. G., vzhľadom na to, že táto situácia bola veľmi neprijemná a ťaživá pre žalobcu, preto nakupovali v E.. Odpadli aj akékoľvek iné dovolenky alebo krátkodobé výlety, pretože boli v neustálom strese a napätí. V tom čase ich starší syn išiel pracovať do zahraničia a to aj z toho dôvodu, aby v prípade potreby vedel rodičom pomôcť. Celá situácia zasiahla aj svedkyňu a neustále sa snažila odpútať manžela. Zdôrazňovala mu, že ľudia ho poznajú, nech ide medzi ľudí. Nech vztýči hlavu, že život ide ďalej, aby sa jednoducho prekonal. Svedkyňa ako manželka, ale aj celá rodina si boli istí a presvedčení o jeho nevine a že sa nemá vôbec začo hanbiť.

22. Strana žalobcu upustila od návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom synov žalobcu ako svedkov z dôvodu, že synovia v predmetnom období už nežili v spoločnej domácnosti so žalobcom.

23. Pri posudzovaní podanej žaloby súd vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom a účinnom od 1.1.2013.

24. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

25. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

26. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, alebo prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora, f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

27. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

28. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

29. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

31. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený

domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr

32. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

33. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

34. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

35. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

36. Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., spory vzniknuté z právnych vzťahov upravených týmto zákonom rozhodujú sudy, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným právnym predpisom je zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z.z.“).

38. Podľa § 12 ods. 2 veta prvá zákona č. 274/2017 Z.z., ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

39. Podľa § 12 ods. 3 veta prvá zákona č. 274/2017 Z.z., pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

40. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody (majetkovej, resp. nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch) a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

41. Otázka, či štát zodpovedá za škodu aj v prípade, že došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, sa riešila už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, a to napr. aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 z 30.03.2011, v ktorom bol vyslovený názor, že: „V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach. Ten, proti komu bolo trestné

stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá poškodenému vznikla v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a v konaní, v ktorom bolo trestné stíhanie zastavené. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená.“ Rovnaké závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, či v rozhodnutiach Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 a I. US 320/2016, III. ÚS 754/2016.

42. V súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby. Ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zásadne právo na náhradu škody. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku (ide o „kvázi - nezákonné“ rozhodnutie). Pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v časti zrušenia, resp. zmeny nezákonného rozhodnutia je potrebné splnenie tejto podmienky v tomto prípade vykladať extenzívne. Zmyslu a účelu tohto ustanovenia zodpovedá výklad, podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie, resp. zmena nezákonného rozhodnutia o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutia o väzbe má tiež rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku, čo znamená, že v konaní pred súdom sa nepotvrdilo, že by sa stal skutok uvedený v obžalobe alebo že by skutok bol trestným činom, príp. že by ho spáchal obžalovaný a zakladá to nezákonnosť rozhodnutí o vznesení obvinenia, ktorých dôsledkom následne bolo samotné podanie obžaloby. Danosť nezákonnosti rozhodnutia sa nemusí prejavíť na začiatku trestného stíhania, prípadne v čase podania obžaloby, ale môže byť zistená a konštatovaná až v konečnom rozhodnutí v konaní pred súdom, avšak ani uvedená skutočnosť štát nezavazuje zodpovednosti za škodu, ktorá v dôsledku takéhoto zistenia (napr. oslobodzujúcim rozsudkom) dotknutému subjektu vznikla a ktorá sa v takom prípade primárne odvíja od príslušného rozhodnutia, počnúc ktorým bolo trestné stíhanie vedené voči konkrétnej osobe, t.j. od uznesenia o vznesení obvinenia. Na takýto prípad je potom potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

43. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Je teda možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. II. ÚS 163/2013). Ako však už bolo uvedené vyššie, zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné a dôvodné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho vzhľadom na jeho konečný výsledok treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Pri oslobodení spod obžaloby je pritom podstatné posledné rozhodnutie príslušného súdu o obžalobe, teda ani skutočnosť, že napr. obžalovaný bol súdom prvého stupňa aspoň sčasti uznaný vinným na základe obžaloby nič nemení na vyššie uvedených názoroch súdu, ak v konečnom dôsledku odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu, príp. v časti, v ktorej bol uznaný za vinného.

44. Súd považoval medzi stranami v spore za nesporné skutočnosti vyplývajúce z trestného konania vedeného pred pred Okresným súdom Košice – okolie pod sp. zn. 3T/104/2016 a to, že žalobca bol rozsudkom zo dňa 1.10.2018 podľa § 285 písm. a) TP v spojení s Uznesením KS KE sp. zn. 4 To

24/2019 z 11.09.2019 právoplatne oslobodený spod obžaloby za skutok právne kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 TZ.

45. Za skutočnosť nespornú medzi sporovými stranami súd považoval aj skutočnosť, že žalobca na základe žiadosti zo dňa 30.09.2020 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a o zaplatenie sumy vo výške 9.655 eur z titulu náhrady škody vrátane nemajetkovej ujmy, ktorá u žalobcu vznikla z dôvodu ním tvrdeného nezákonného trestného stíhania. Dôvody, na ktoré žalobca poukazoval v žiadosti zodpovedajú dôvodom, ktoré sú uvádzané v žalobe v tomto konaní. Medzi žalobcom a žalovaným nie je sporné ani to, že žalovaný tejto žiadosti žalobcu nevyhovел ani z časti ako to bolo konštatované podaním žalovaného zo dňa 18.12.2020.

46. Za nesporné súd považoval aj to, že orgánom, ktorý má konať za štát v predmetnom spore je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná v tejto veci obžaloba na súd.

47. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade má za preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Za takéto rozhodnutie súd považuje uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s uznesením prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Takisto vzhľadom na okolnosti prípadu mal súd preukázané, že orgánom, ktorý má konať za štát je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná obžaloba na súd.

48. Súd v zmysle návrhu žalovaného pripojil súvisiaci trestný spis 3T/104/2016, na základe čoho náležite posúdil a vyhodnotil žalobcom uplatnené trovy obhajoby v trestnom konaní. Žalobca preukázal, že v trestnom konaní, ktoré bolo vyvolané uznesením o vznesení obvinenia bol zastúpený advokátom, ako aj skutočnosť, že trovy vo výške 1.655 eur uhradil obhajcovi advokátovi N. F. G., preto súd podľa vyššie citovaného ust. § 18 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu škody vo výške uplatnených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, tak ako je uvedené vo vyúčtovaní trov zhora vo vyššie uvedenej sume. Skutočnosť, že nešlo o prípad nutnej obhajoby je irelevantná, nakoľko každý má právo zvoliť si zástupcu na zastupovanie v konaní a z priebehu a výsledku trestného konania je zrejmé, že úkony právnej služby boli vykonané v rozsahu, v akom boli rozpísané vo vyúčtovaní trov právneho zastúpenia. Súd zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že súdy v občianskoprávnom konaní nemajú právomoc preskúmať trestné konanie a hodnotiť účelnosť vykonaných dôkazov, či dĺžku trestného konania.

49. Pokiaľ ide o dôvodnosť príslušenstva pohľadávky žalobcu ako úroku z omeškania vo vzťahu k nároku žalobcu titulom náhrady škody, žalovaný sa do omeškania dostáva buď uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, v ktorej podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. môže príslušný orgán konajúci za žalovaného uspokojiť nárok na náhradu škody, alebo dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, ako to bolo v súdenom prípade. Štát je povinný nahradiť škodu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil podľa § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. Márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu (§ 489 Občianskeho zákonníka) dostáva do omeškania, a tak najneskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí šesťmesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. Ak štát oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, lehota omeškania mu podľa vyššie citovaného ust. § 16 ods. 4 posledná veta zákona č. 514/2003 Z.z. začína plynúť dňom tohto oznámenia. Žalobca požiadal Generálnu prokuratúru SR, konajúcu v mene štátu, o predbežné prerokovanie nároku listom z 30.09.2020. Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi listom z 18.12.2020, že ním uplatnený nárok nebude ani čiastočne uspokojený. Zo žiadneho skutkového tvrdenia žalobcu v podanej žalobe síce nevyplýva, kedy bolo oznámenie doručené žalobcovi, žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 1.04.2021, ktorý žalovaný ako deň kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením, nerozporoval. Nemôže byť sporným príslušenstvo z nároku predstavujúceho nemajetkovú ujmu a to z dôvodu, že žalobca si neuplatnil žiadne úroky z omeškania z tohto nároku, ale len z titulu náhrady škody.

50. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody v podobe nemateriálnej (imateriálnej, nehmotnej) ujmy, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím štátu, súd konštatuje, že má z vykonaného dokazovania preukázané, že v prípade žalobcu iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, tak ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., a preto je potrebné rozhodnúť o uložení povinnosti žalovanému nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch v prospech žalobcu, nakoľko tento jeho nárok vo vzťahu k žalovanému nie je možné uspokojiť inak. Súd pri uvedenom konštatovaní bral do úvahy aj to, že žalobca už od počiatku znášal vzniknutú situáciu veľmi ťaživo a o to viac bral vznesené obvinenie ako osobnú krivdu a predovšetkým pomstu zo strany niektorých osôb – niektorých svedkov a to vo väzbe na to, že žalobca už dlhé roky býva v F. C. G., pričom skutky, ktoré sa žalobcovi kládli za vinu sa týkali jeho pôsobenia ako predsedu Okresného stavebného bytového družstva. Vzhľadom na to, že F. C. G. N. malé mesto, žalobca v tomto čase požíval medzi jeho obyvateľmi všeobecnú vážnosť a úctu. Po tom, čo bol žalobca odvolaný z funkcie predsedu OSBD, začalo nové predsedníctvo OSBD podnikáť útoky voči žalobcovi vo forme viacerých trestných oznámení. Vzhľadom k tomu, že záležitosti týkajúce sa OSBD boli v rámci F. C. G. frekventovanou témou, už po podaní trestného oznámenia, ešte pred začatím trestného stíhania o všetkých týchto okolnostiach podrobne informovala verejnosť aj miestna tlač.

51. Nutné je v tomto smere poukázať, že aj napriek dôslednému dodržiavaniu prezumpcie nevinu predstavuje každé trestné konanie významný zásah do osobného života osoby trestne stíhanej a negatívne sa dotýka jej cti i dobrej povesti zvlášť v dobe, kedy majú média ovplyvňujúce verejnú mienku a náladu spoluobčanov ešte pred oznámením obvinenia jasné v tom, kto je za údajnú trestnú činnosť zodpovedný. Zásah je o to intenzívnejší, ak sa následne preukáže, že sa skutok nestal, alebo nebol trestným činom.

52. Súd má za to, že iba konštatovanie porušenie práva žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením a je potrebné nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch aj s prihliadnutím na to, že žalobca bol v procesnej pozícii obvineného a neskôr aj obžalovaného v časovom období od 5. mája 2016 do 11. septembra 2019, teda spolu počas obdobia viac ako 40 mesiacov, počas ktorého žil v neistote. Vyššie uvedené skutočnosti sa nepochybne museli podpísať pod nepriaznivý zdravotný a psychický stav žalobcu, tak ako ho popísal aj pri jeho výsluchu na pojednávaní. V dôsledku vedeného trestného stíhania a súvisiacich okolností bol žalobca nútený vyhľadať pomoc odborníka – psychiatra. S psychickými problémami spôsobenými žalobcovi z veľkej miery práve prebiehajúcim trestným stíhaním bolo o. i. spojené aj užívanie liekov (lieky na spanie, lieky proti úzkosti), ktoré mali aj viaceré nežiaduce účinky, čo taktiež nepriaznivým spôsobom ovplyvňovalo bežný spôsob života žalobcu, ktorý podľa jeho výpovede prežíval skľučujúce, úzkostné a depresívne stavy v dôsledku vedeného trestného stíhania. Po zohľadnení aj vyššieho veku žalobcu (tento mal v čase vznesenia obvinenia takmer 62 rokov), možno dospieť k záveru, že v dôsledku trestného stíhania bola výrazným spôsobom znížená kvalita života žalobcu, a to po dlhšiu dobu. Spolu so žalobcom museli dlhú dobu znášať jeho zvlášť ťaživú a neistú situáciu aj jeho najbližší príbuzní, predovšetkým manželka. Nielen žalobca, ale aj títo jeho najbližší príbuzní museli znášať podozrievavé a neprijemné pohľady množstva spoluobčanov z F. C. G.. Žalobcovi trvalo dlhšiu dobu a mal značné ťažkosti sa v tomto období znova zamestnať.

53. Súd je toho názoru, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu v spoločnosti, resp. jeho ľudská dôstojnosť. Uvedené potvrdzujú žalobcom uvádzané skutočnosti. Trestné stíhanie v danom prípade bolo neoprávneným zásahom značnej intenzity a rozsahu, pretože tieto skutočnosti vytvorili negatívny obraz o žalobcovi, a to znížením jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, ktorú ujmu by ako závažnú pociťoval každý na jeho mieste. Súd sa prikláňa k skutočnostiam vyplývajúcim z vykonaného dokazovania (z tvrdení žalobcu a svedkyne), že v zásade všetky žalobcom uvedené psychické problémy, ktoré začali od momentu začatia trestného stíhania voči žalobcovi ako obvinenému a neskôr obžalovanému, boli v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania a nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy. V prospech tohto záveru svedčí záver lekárskej správy zo dňa 27.06.2016, v ktorej je pri objektívnom psychiatrickom vyšetrení konštatované, že u žalobcu pretrváva úzkostný symptóm, t.č. potencovaný aj prebiehajúcim trestným stíhaním. V zmysle vyššie uvedeného súd dospel k záveru o danosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému.

Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, súd uvádza, že primeranosť nemajetkovej ujmy treba vždy posudzovať resp. určovať (okrem iného) aj v kontexte zohľadnenia ďalších právnych

predpisov upravujúcich obdobnú problematiku ako napríklad zák. č. 274/2017 Z.z., v zmysle ktorého na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 12 ods. 1); ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu - suma 9.500 eur pri skutku spáchanom v roku 2015. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu – suma 19.000 eur pri skutku spáchanom v roku 2015 (§ 12 ods. 2); pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu - suma 3.800 eur pri skutku spáchanom v roku 2015 (§ 12 ods. 3). Priznaná výška nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie musí byť primeraná aj s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj s prihliadnutím na výšku náhrady škody, ktorá sa priznáva podľa vyššie citovaného zák. č. 274/2017 Z.z. obetiam pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia (súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.04.2023, sp. zn. 6Co/33/2023).

54. Súd v súvislosti s výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy odkazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/19/2018 z 24.7.2018, ktorý v dôvodoch svojho uznesenia okrem iného uviedol: „Najvyšší súd v rozhodnutí z 31. mája 2007 sp. zn. 4 Cdo 177/2005, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 13/2009, pri riešení otázky odškodnenia väzby vyslovil záver, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Najvyšší súd zdôraznil, že ustanovenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru obsahuje tzv. neurčitý právny pojem, ktorý vyžaduje jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach (najvyšší súd v tomto rozhodnutí poukázal na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike). V rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005 najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať. Danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí z 31. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 6. decembra 2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike. Najvyšší súd v rozhodnutí z 30. septembra 2013 sp. zn. 6 MCdo 15/2012 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z.z. v

zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Súd sa musí zaoberať napríklad aj otázkami, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia, v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, respektíve s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania. Vyššie uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu sa týkali sporov, v ktorých išlo o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Tento zákon neupravoval náhradu (a teda ani jej výšku) nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu. K záveru o možnosti priznať túto náhradu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. dospela prax všeobecných súdov Slovenskej republiky až v súvislosti s právnymi názormi najvyššieho súdu obsiahnutými v judikáte R 13/2009. V danom prípade žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý na rozdiel od zákona č. 58/1969 Zb. upravuje možnosť priznať aj túto náhradu. Zákon č. 514/2003 Z.z. bol od svojho vydania viackrát novelizovaný. Výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa týkala novela vykonaná zákonom č. 517/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2008 Z.z.“) účinným od 1. januára 2009 a ďalej zákonom č. 412/2012 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 412/2012 Z.z.“) účinným od 1. januára 2013. V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 517/2008 Z.z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 517/2008 Z.z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 tohto zákona (tak, že jej výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody). V zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zákon č. 215/2006 Z.z.). Zákonom č. 412/2012 Z.z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z.z., ani zákon č. 412/2012 Z.z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP“. Dovolací súd v tomto rozhodnutí tiež uviedol, že pokiaľ odvolací súd pri úvahách o určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy neprihliadol na závery najvyššieho súdu o potrebe určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po náležitom zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, odklonil sa od ustálenej praxe dovolacieho súdu a rozhodol nesprávne.

Aj keď zákon č. 514/2003 Z.z. neuvádza žiadnu metodiku výpočtu ani bodové ohodnotenie, na základe ktorého by sa výška priznávanej náhrady súdom určila, je treba určiť túto výšku na základe zákona podľa voľnej úvahy, ktorá však musí byť odôvodnená, musí mať svoje základy v zistenom skutkovom stave, musí sa riadiť úvahou rešpektujúcou vyššie uvedené skutočnosti a určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať aj so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nesie dôkazné bremeno v otázke preukázania v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote rovnaká v porovnaní s morálnou ujmu spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

55. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenej výške náhrady nemajetkovej ujmy súd uvádza, že pri určení výšky náhrady nemajetnej ujmy nevychádza z príslušného násobku mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom bolo trestné stíhanie právoplatne ukončené, nakoľko na uvedený postup by nemal žiadny zákonný dôvod poukazujúci na ust. § 12 ods. 2, 3 zákon č. 274/2017 Z.z.

56. Psychická ujma predstavuje škodu na zdraví (duševnom zdraví) ktorá je osobitný nárokom, pre ktorého úspešné uplatnenie sa vyžaduje postup podľa § 444 Občianskeho zákonníka, t. j. odškodňuje sa bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Rozsah priznaného odškodnenia v takom prípade upravuje zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Psychická ujma ako škoda na zdraví je teda osobitným nárokom, ktorý sa odškodňuje jednorazovo podľa bodového ohodnotenia a to na základe znaleckého posudku. O okolnostiach súvisiacich s trestným stíhaním majúci negatívny dopad na zdravie žalobcu svedčia do konania predložené dva výstupy z kontrolných psychiatrických vyšetrení, ktoré mali byť vykonané bezprostredne po vznesení obvinenia, ktoré nemôžu nahradiť znalecký posudok vypracovaný za účelom bodového hodnotenia bolestného, resp. sťaženého spoločenského uplatnenia. Nie je teda možné pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 17 zákona o zodpovednosti štátu brať ohľad na prípadné poškodenie (duševného) zdravia. Existencia lekárskeho správ z obdobia bezprostredne po začatí trestného stíhania môže byť podkladom pre skonštatovanie, že v prejednávanej veci došlo na strane žalobcu k zásahu do jeho osobnej, resp. osobnostnej sféry.

57. Poukazujúc na princíp právnej istoty a rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, vo vzťahu k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, po vykonaní pomerovania vyššie uvedených okolností prípadu odôvodňuje priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur. S poukazom na výšku odškodnenia, ktorá sa priznáva obetiam pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania, pri ktorých dochádza k závažnejšiemu zásahu do zdravia, či života, je súd toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur za vedené trestné stíhanie, keď trestným stíhaním vedeným na základe nezákonného rozhodnutia bolo zasiahnuté do jeho ľudskej dôstojnosti, rodinného, súkromného a spoločenského života, je primeraná a spravodlivá nielen vo vzťahu k ujme, ktorá bola spôsobená žalobcovi v jeho osobnostnej sfére, ale aj s prihliadnutím na skutočnosť, že takto vedené trestné stíhanie u neho vyvolalo veľké psychické napätie, pocit krivdy, sklamania, nespravodlivosti a úzkosti, či sa znížil jeho spoločenský status, čo však nemá za následok trvalé poškodenie zdravia (čo v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané), či dokonca stratu života ako najdôležitejšej kategórie, ktorej sa poskytuje najvyššia možná ochrana. Je potrebné zdôrazniť, že porovnaním nemajetkovej ujmy žalobcu v jeho osobnom, spoločenskom, profesijnom, rodinnom živote v porovnaní so škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania sa javí nemajetková ujma priznaná vo výške 3.000 eur ako dostatočná, a z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývalo tiež, aby sa ujma, ktorú utrpel žalobca, približovala odškodneniu za ujmu, ktoré sa priznáva obetiam (25-násobok minimálnej mzdy), ktorým bolo zasiahnuté do ich práva na život (zákon č. 274/2017 Z.z.).

58. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a dôkazy mal súd po vykonanom dokazovaní za preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná v rozsahu 1.655 eur titulom náhrady škody a v rozsahu 3.000 eur a titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

59. Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.

60. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z., výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

61. Súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania vo vzťahu k nároku žalobcu titulom náhrady škody v zmysle citovaných právnych predpisov, pretože podľa názoru súdu je v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy (1.655 eur) od 1.04.2021 do zaplatenia, ktorý deň ako deň, ktorým sa žalovaný dostal do omeškania s plnením, žalovaný v konaní nerozporoval (odsek č. 49 rozsudku). V danom prípade preto žalobcovi prislúchajú úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 1.04.2021 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Súd preto žalobcovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.655 eur od 1.04.2021 do zaplatenia.

62. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

63. Podľa § 232 ods. 3 druhá veta CSP súd na žiadosť žalovaného, odôvodnenú administratívnym postupom pri plnení, určil žalovanému na splnenie v rozsudku uloženej povinnosti lehotu 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

64. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

65. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci vo výške 9.655 eur; sumy 1.655 eur titulom náhrady trov, ktoré vynaložil v trestnom konaní, a sumy 8.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal zo skutočnosti, že nemajetková ujma sa z hľadiska rozhodovania o trovách konania vyznačuje určitými špecifikami. Pokiaľ majetkovú škodu možno vyčíslieť a objektivizovať, v prípade nemajetkovej ujmy náhrada slúži na primerané odškodnenie zásahu do objektívne nemerateľných hodnôt, a preto určenie jej výšky spočíva do určitej miery na úvahe súdu. Pokiaľ výška plnenia závisí aj na úvahe súdu, nevedia strany výsledok sporu ovplyvniť, a tak prípadné nevyhovenie žalobe v celom jej rozsahu nemožno považovať za čiastočný neúspech. Nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy v celej uplatnenej výške preto nepredstavuje čiastočný procesný neúspech žalobcu, a je dôvodné v rozhodnutí o trovách konania aplikovať ust. § 255 ods. 1 CSP s tým, že pri vyčíslení výšky náhrady sa za hodnotu sporu považuje výška priznaného plnenia. Skutočnosť, že súd nepriznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 8.000 eur teda nemožno považovať za procesný neúspech žalobcu, a preto súd priznal žalobcovi podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 3.000 eur, tak ako je uvedené vo výroku III. rozsudku.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa súd zaoberal aj tým či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu. Súd v predmetnej veci nemal za preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa ani výnimočnosť okolností u žalovaného, ktorý navyše koná v mene štátu, a preto nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).